

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CANCELARIA PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România
Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

Dosar nr.1665 A/2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 4749 / 25 APR 2025

L 325/2024

Domnului MIRCEA ABRUDEAN

PREȘEDINTELE SENATULUI Biroul permanent al Senatului

L 373 / 28.04.2025

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din ~~Legea nr.47/1992 privind~~ organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art.2 din Ordonanței de urgență a Guvernului nr.212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 15 mai 2025, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 29 mai 2025 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE,
[Redacted]
MARIAN ENACHE

ROMÂNIA

Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1/415..... / 25.04.2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1665 A / 2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 4732 / 25 APR 2025

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, aprilie 2025

**Domnului MARIAN ENACHE
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE**

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE asupra

**Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024
pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019
privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din
Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea
unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și
pentru modificarea și completarea unor acte normative**

La data de 16 aprilie 2025, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 461/2024).

Prin legea supusă controlului de constituționalitate, se aprobă OUG nr. 73/2024, prin care au fost modificate dispozițiile Codului administrativ referitoare la echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcțiile publice generale, în sensul transformării funcțiilor de șef birou în funcții de șef serviciu, respectiv a funcțiilor de șef serviciu în funcții de director în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții. Intervenția legislativă a fost generată, pe de o parte, de intrarea în vigoare a Legii nr. 296/2023, care a desființat funcția publică de conducere de șef birou, și, pe de altă parte, de reorganizarea Inspectoratelor Județene de Stat în Construcții, prin echivalarea funcției publice de inspector-șef județean cu funcția publică generală de conducere de șef serviciu.

Totodată, prin actul supus aprobării Parlamentului, art. 2 din OUG nr. 212/2020 a fost completat cu două noi alineate vizând gestionarea participațiilor statului la societățile din domeniul energiei prevăzute de art. 2 alin. (7) din acest act normativ, precum și instituirea unor reguli privind transferul de acțiuni deținute de statul român, din administrarea Ministerului Energiei în administrarea unei instituții publice, transfer aprobat de Guvern, prin hotărâre. În viziunea inițiatorului, se creează cadrul necesar pentru realizarea unor transferuri de acțiuni într-un mod organizat și eficient, permițând adaptarea rapidă la schimbările necesare în administrarea participațiilor statului, în funcție de contextul economic și strategic al momentului.

Prin conținutul său normativ, precum și prin procedura de adoptare, considerăm că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative contravine principiului bicameralismului, precum și principiului legalității, astfel cum acestea sunt consacrate de art. 1 alin. (5), art. 61 alin. (2), art. 73 alin. (3) lit. m), art. 75 și art. 76 alin. (1) și (2), art. 136 și art. 147 alin. (4) din Constituția României, pentru motivele dezvoltate în cele ce urmează.

1. Încălcarea principiului legalității și a principiului bicameralismului, consacrate de art. 1 alin. (5), art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituția României

Din analiza parcursului legislativ al legii, rezultă că Senatul a aprobat OUG nr. 73/2024 fără modificări și completări, în timp ce Camera Deputaților, Cameră decizională, a introdus trei amendamente în legea de aprobare.

Din raportul comun din data de 25 martie 2025 al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare, al Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și al Comisiei pentru muncă și protecție socială, reiese faptul că două amendamente au fost introduse din rațiuni de tehnică legislativă, iar un amendament vizează modificarea art. 364 alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, ce reglementează excepțiile de la regulile privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat. Astfel, se introduce un drept de preempțiune, o prioritate la cumpărarea terenurilor aflate în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, și pentru titularii de licențe sau permise de exploatare care desfășoară activități miniere pe respectivele terenuri.

Introducerea acestui amendament a fost motivată de faptul că situația titularilor licențelor sau permiselor de exploatare care desfășoară activități de exploatare minieră este similară celei a constructorilor de bună-credință care au ridicat construcții pe terenurile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, categorie care, la rândul său, beneficiază în prezent de un drept de preempțiune la cumpărare pentru terenurile pe care au construit, cu exceptarea acestor vânzări de la procedura de licitație publică.

Prin modificările aduse în Camera decizională legii supuse controlului de constituționalitate, prin articolul unic cu referire la art. I pct. 1 din OUG nr. 73/2024, legiuitorul a nesocotit principiul legalității în dimensiunea sa referitoare la securitatea juridică, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, și principiul bicameralismului prevăzut de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, aspecte de natură a afecta caracterul constituțional al legii de aprobare.

Astfel, la articolul unic din legea criticată, cu referire la art. I pct. 1 din OUG nr. 73/2024 se prevede că: „*Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 364, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins: «(1) Prin excepție de la prevederile art. 363 alin. (1), în cazul*

vânzării unui teren aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care sunt ridicate construcții sau se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare, constructorii de bună-credință ai acestora și titularii licențelor/ permiselor de exploatare beneficiază de un drept de preempțiune la cumpărarea terenului aferent construcțiilor. Prețul de vânzare se stabilește pe baza unui raport de evaluare, aprobat de consiliul local sau județean, după caz. (2) Proprietarii construcțiilor și titularii licențelor/ permiselor de exploatare prevăzute la alin. (1) sunt notificați în termen de 15 zile asupra hotărârii consiliului local sau județean și își pot exprima opțiunea de cumpărare în termen de 15 zile de la primirea notificării.»”.

Instituirea unui nou drept de preempțiune pentru titularii de licențe sau permise de exploatare miniere, circumscris domeniului regulilor privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, nu are legătură și nici nu reprezintă un domeniu conex cu obiectul de reglementare al OUG nr. 73/2024, și anume echivalarea unor funcții publice din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, respectiv gestionarea acțiunilor statului la societățile prevăzute de art. 2 alin. (7) din OUG nr. 212/2020. Modificările aduse au scopuri diferite, iar instituirea lor afectează unicitatea reglementării în materie, ca exigență a tehnicii legislative.

În conformitate cu art. 14 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă: „(2) *Un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act*”.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Decizia nr. 732/2014, Decizia nr. 30/2016). Totodată, în jurisprudența constantă a instanței constituționale s-a statuat că reglementarea adoptată cu nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor

juridice, aspecte aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul legii deduse controlului de constituționalitate.

De asemenea, prin raportare la jurisprudența Curții Constituționale, completarea unui proiect de lege cu alte norme, străine de obiectul de reglementare și scopul urmărit de inițiatori, conduce la crearea în mod deliberat a unui act normativ eterogen, fără unitate normativă și conceptuală, care vizează relații sociale variate, în contradicție cu principiul legalității și al securității juridice (Decizia nr. 421/2022, par. 47).

Astfel, modificările care nu se circumscriu reglementărilor avute în vedere de prima Cameră sesizată, identică cu forma inițiatorului, extind în mod nejustificat sfera de reglementare a legii și modifică scopul și domeniul său de aplicare. O astfel de intervenție, fără nicio conexiune logică cu obiectul inițial de reglementare, contravine art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la previzibilitatea legii și la respectarea principiului securității juridice.

Dintr-o altă perspectivă, prin modificările aduse în Camera Deputaților, Cameră decizională, se încalcă principiul bicameralismului, consacrat de dispozițiile art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție.

Principiul bicameralismului a fost dezvoltat de Curtea Constituțională printr-o solidă și constantă jurisprudență, relevante fiind, în acest sens, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 413/2010 și Decizia nr. 1.533/2011. În această jurisprudență, Curtea a stabilit două criterii esențiale (cumulative) pentru a se stabili cazurile în care, prin procedura legislativă, se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Chiar dacă aplicarea acestui principiu nu poate deturna rolul de Cameră de reflecție al primei Camere sesizate, legiuitorul trebuie să țină cont de limitele impuse de principiul bicameralismului (Decizia nr. 1/2012). De asemenea, Curtea Constituțională a subliniat că în Camera decizională se pot aduce modificări și completări propunerii legislative, dar Camera decizională „*nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.*” (Decizia nr. 624/2016).

De asemenea, în Decizia nr. 62/2018, Curtea Constituțională a arătat că *„trebuie avut în vedere (a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului”*. Potrivit jurisprudenței instanței constituționale, evaluarea încălcării principiului bicameralismului *„presupune raportarea la criterii nu atât de natură cantitativă (...), cât, mai cu seamă, de natură calitativă, de substanță a reglementării”* (Decizia nr. 3/2021).

În privința primului element, din expunerea de motive a propunerii legislative, și din forma inițiatorilor, identică cu forma adoptată tacit de Senat, rezultă că propunerea a fost inițiată cu scopul echivalării unor funcții publice specifice cu funcțiile publice generale în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții și cu scopul creării cadrului necesar pentru realizarea unor transferuri de acțiuni într-un mod organizat și eficient, permițând astfel adaptarea rapidă la schimbările necesare în administrarea participațiilor statului, în funcție de contextul economic și strategic al momentului.

Așadar, având aceste două scopuri precis determinate și limitate, expunerea de motive menționează necesitatea intervenției asupra celor două acte normative - OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, dar strict din perspectiva echivalării funcțiilor respective, și, respectiv OUG nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Faptul că cea de-a doua Cameră intervine tot asupra OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ nu înseamnă că este respectat scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ, întrucât, așa cum am arătat, domeniul regulilor privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu stabilirea modalităților de exercitare a dreptului de proprietate private, a regulilor speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat și a excepțiilor de la aceste reguli nu au vreo legătură cu echivalarea funcțiilor publice.

Prin raportare la cel de-al doilea element, și anume existența unor deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere

ale Parlamentului, prin raportul comun al comisiilor desemnate în calitate de comisii de fond în Camera Deputaților menționat anterior, a fost adoptat un amendament într-un domeniu nou cu un impact semnificativ asupra exercitării dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Senatul a adoptat tacit legea dedusă controlului de constituționalitate. În forma adoptată de Camera Deputaților, legea a fost completată cu reglementarea unui domeniu nou, neavut în vedere de inițiatori, domeniu care nu era vizat de scopul legii și rațiunea pentru care aceasta a fost fundamentată.

Or, regimul juridic al activităților miniere este reglementat în prezent de Legea minelor nr. 85/2003 care prevede în detaliu dobândirea folosinței și accesul la terenurile pe care se efectuează activități miniere, regimul de punere în valoare a resurselor minerale, drepturile și obligațiile titularilor de licențe sau permise de exploatare și alte reglementări relevante care alcătuiesc, în ansamblul lor, regimul juridic special al acestui tip de activități.

În viziunea Codului administrativ, potrivit art. 364 alin. (3), nemodificat prin legea dedusă controlului de constituționalitate, alte excepții de la procedura licitației publice se pot stabili prin legi speciale. Or, excepțiile de la regulile privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat au fost reglementate în mod strict și limitativ, legiuitorul asigurând în acest fel o protecție suplimentară a proprietății private a statului și o garanție izvorâtă din art. 136 din Constituție. Regimul juridic distinct, impactul unei astfel de modificări, domeniul în care aceasta intervine, derogare de la procedurile licitației publice, sunt tot atâtea argumente în favoarea existenței unor deosebiri substanțiale între forma inițiatorilor, adoptată tacit de Senat, și cea adoptată de Camera Deputaților.

Așadar, intervenția legislativă realizată în Camera decizională prin care se introduce o excepție nouă de la aplicarea regulilor speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat, a condus la adoptarea unei forme a legii cu deosebiri substanțiale de conținut juridic față de forma avută în vedere de prima Cameră, în sensul dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

Cu privire la cel de-al treilea element prin raportare la care se analizează respectarea principiului bicameralismului, și anume, dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, forma adoptată de Camera Deputaților cuprinde un articol suplimentar față de forma inițiatorilor și a Senatului. Ceea ce primează însă în acest context nu este numărul

articolelor modificate sau completate, sub aspect cantitativ, ci substanța reglementării, acest articol - art. unic din legea de aprobare, cu referire la art. I pct. 1 din OUG nr. 73/2024 - vizând un domeniu fără o conexiune cu obiectul inițial de reglementare și cu un impact semnificativ asupra exercitării dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut existența unei configurații semnificativ diferită chiar și în situația în care o propunere legislativă adoptată de Camera de reflecție cuprindea un articol, iar forma adoptată de Camera decizională cuprindea două articole (Decizia nr. 62/2018).

Așa cum a reținut Curtea Constituțională, prin *„modificări și completări care nu se circumscriu reglementărilor avute în vedere de prima Cameră sesizată”* sau prin *„extinderea sferei de reglementare a legii și modificarea scopului și domeniului său de aplicare (...)”* se conferă legii o nouă structură și configurație, diferită de forma adoptată de prima Cameră sesizată - Senatul (Decizia nr. 100/2021, par. 32).

Prin raportare la toate aceste considerente, apreciem că legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă, prin modul său de adoptare, principiul bicameralismului, prevăzut de art. 61 alin. (2) din Legea fundamentală.

2. Încălcarea art. 73 alin. (3) lit. m) și art. 76 alin. (1) și (2), art. 136 și art. 147 alin. (4) din Constituția României

Legea supusă controlului de constituționalitate a fost adoptată ca lege ordinară, cu respectarea art. 75 și art. 76 alin. (2) din Constituție, așa cum reiese din formula de atestare a acesteia.

La articolul unic din legea criticată, cu referire la art. I pct. 1 din OUG nr. 73/2024 se prevede că: *„Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 364, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins: « (1) Prin excepție de la prevederile art. 363 alin. (1), în cazul vânzării unui teren aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care sunt ridicate construcții sau se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare, constructorii de bună-credință ai acestora și titularii licențelor/ permiselor de exploatare beneficiază de un drept*

de preempțiune la cumpărarea terenului aferent construcțiilor. Prețul de vânzare se stabilește pe baza unui raport de evaluare, aprobat de consiliul local sau județean, după caz. (2) Proprietarii construcțiilor și titularii licențelor/ permiselor de exploatare prevăzute la alin. (1) sunt notificați în termen de 15 zile asupra hotărârii consiliului local sau județean și își pot exprima opțiunea de cumpărare în termen de 15 zile de la primirea notificării »”.

Prin raportare la această soluție legislativă propusă, considerăm că legea supusă controlului de constituționalitate ar fi trebuit adoptată ca lege organică, cu respectarea dispozițiilor art. 76 alin. (1) din Constituție, din perspectiva art. 73 alin. (3) lit. m) coroborat cu art. 136 din Constituție.

De asemenea, prin modul în care au fost operate modificările în conținutul art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, norma este lipsită de claritate, încălcând standardele de calitate a legii, astfel cum acestea decurg din art. 1 alin. (5) din Constituție. Din formularea aleasă, nu rezultă cu claritate dacă de acest drept de preempțiune beneficiază toți titularii licențelor sau permiselor de exploatare sau doar cei care dețin construcții pe terenurile respective.

Astfel, potrivit art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, prin lege organică se reglementează regimul juridic general al proprietății și al moștenirii, iar în conformitate cu art. 136 din Constituție se garantează proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale. Limitele juridice ale dreptului de proprietate, spre deosebire de limitele materiale, se referă la conținutul juridic al dreptului, precum și la exercițiul prerogativelor dreptului de proprietate, respectiv posesia, folosința și dispoziția. Limitele juridice pot fi legale, convenționale și judiciare. Referitor la limitele legale ale dreptului de proprietate, art. 556 alin. (2) din Codul civil stabilește că: „*Prin lege poate fi limitată exercitarea atributelor dreptului de proprietate*”, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 53 din Constituție.

Legea criticată instituie un drept de preempțiune pentru titularii licențelor sau permiselor de exploatare asupra terenurilor pe care se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare. Acestui drept de preempțiune îi corespunde, în mod corelativ, obligația statului sau a unităților administrativ-teritoriale, după caz, în calitate de titulari ai dreptului de proprietate privată asupra terenurilor respective, de a-l respecta. Obligația vânzătorului de respectare a dreptului legal de preempțiune grevează asupra dreptului de proprietate

ca modalitate de exercitare a prerogativei dispoziției. Dreptul de preempțiune reprezintă, așadar, o limită legală a dreptului de proprietate, iar ansamblul limitelor legale ale exercitării dreptului de proprietate asupra unui bun - prevăzute de Constituție, dar și de acte normative cu forță inferioară - constituie regimul juridic al acelui bun.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit, de principiu, că „*regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică ce guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă, ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992). Regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința și dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat, însă nu orice modalitate de transfer al dreptului de proprietate se încadrează în domeniul strict limitativ rezervat legii organice*” (Decizia nr. 432/2022, par. 41).

În cazul de față, criteriul material este determinant pentru a stabili natura legii. O lege care va cuprinde condiții *ad validitatem* de transfer al dreptului de proprietate asupra unei categorii importante de terenuri aflate în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare, condiții ce constau în obligația respectării dreptului de preempțiune, trebuie calificată ca o lege organică, în acord cu cele reținute și în jurisprudența Curții Constituționale (Decizie nr. 432/2022, par. 33 și 43).

Indiferent de titularul dreptului de proprietate asupra lor, terenurile pe care se desfășoară activități miniere sunt supuse regimului de punere în valoare a resurselor minerale, neputându-se susține ideea că regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate în ceea ce le privește reprezintă o realitate juridică de o importanță redusă. Dimpotrivă, desfășurarea activităților miniere în baza unor licențe sau premise - ca ansamblu de lucrări privind prospecțiunea, explorarea, dezvoltarea, exploatarea, prepararea/prelucrarea, concentrarea, comercializarea produselor miniere, conservarea și închiderea minelor, inclusiv lucrările aferente de

refacere și reabilitare a mediului -, care va permite achiziționarea terenurilor respective în condiții preferențiale, reprezintă aspecte ce evidențiază o valoare socială semnificativă atât anterior, cât și ulterior operațiuni de vânzare-cumpărare. Prin raportare la domeniul vizat, Legea minelor nr. 85/2003 a fost ea însăși adoptată ca lege organică, cuprinzând o serie de dispoziții față de care, aplicând criteriul material, se justifică din mai multe perspective o astfel de natură a legii.

De asemenea, prin Titlul II, Capitolul I din Codul administrativ, sunt instituite dispozițiile generale privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. În acest sens, art. 355, ce vizează regimul juridic al proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv asupra bunurilor imobile din domeniul privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, stabilește: *„Bunurile care fac parte din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se află în circuitul civil și se supun regulilor prevăzute de Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, dacă prin lege nu se prevede altfel”*. Totodată, dreptul comun în materia dreptului de preempțiune îl constituie dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil - lege organică -, iar exigențele de tehnică legislativă dispun că derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază, potrivit art. 63 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Dintr-o altă perspectivă, instituirea unui drept de preempțiune pentru aceste terenuri implică și o derogare de la procedura de vânzare a terenurilor respective prin licitație publică, prin derogarea pe care soluția legislativă o realizează de la art. 363 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia: *„(1) Vânzarea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se face prin licitație publică, organizată în condițiile prevăzute la art. 334-346, cu respectarea principiilor prevăzute la art. 311, cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel”*. Or, modalitatea de vânzare a bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, în virtutea dreptului de dispoziție, reprezintă, de asemenea, un element al regimului general al proprietății, în conformitate cu art. 73 alin. (3) lit. m) și art. 136 din Constituție.

În privința unor modificări legislative care creează un regim diferit pentru o categorie importantă de terenuri, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că acest lucru poate crea o breșă semnificativă în aplicarea unitară a regimului juridic

general al proprietății. Totodată, introducerea pentru prima dată în Camera decizională a unor reglementări suplimentare față de forma inițială a legii determină modificarea naturii juridice a propunerii legislative în cursul procedurii parlamentare de legiferare, prin însuși conținutul său juridic și impactul creat în sfera regimului juridic al proprietății (Decizia nr. 432/2022, par. 45-46).

În cazul legii criticate, amendamentul adus în Camera Deputaților, Camera decizională a produs acest efect și a transformat automat natura juridică inițială a legii, plasând-o în categoria legilor organice. Adoptarea legii ca lege ordinară s-a realizat, astfel, cu nesocotirea regimului juridic al legilor organice și a nesocotit, totodată, caracterul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție.

Așadar, legiuitorul a intervenit în domeniul regimului general al proprietății, un domeniu rezervat legii organice, ceea ce ar fi atras incidența dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție și adoptarea legii cu respectarea art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative este neconstituțională, în ansamblul său.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

-interimar-

ILIE-GAVRIL BOLOJAN